

ունի եւ այս կերպով իտալական հասարակաց կենաց կ'ընկերակցի: — Տնտեսական մաքաւման մէջ այս ամէնը մի մի սահմաններ են՝ որք յաշտութեամբ կը գրաւեն իրենց սեփական տեղը:

Nuova Antologia (16/9. 99). — Լատին լիմերիկոյ մէջ իտալական գաղթականութեան տարածումը. — Հնարիկոյ Պարսնն է յոգուածագիր, որոյ յոգուածին բովանդակութիւնն այս է. իտալացիք ընդհանրապէս Սերպայի Զինացիները համարուած են, այսինքն՝ ողորմելիներ որք խեղճութեան պատճառաւ իրենց երկրէն հալածեալք կ'երթան ամէն կողմը եւ դերագին աշխատելով կը նուազեցնեն աշխատաւորաց վարձքը եւ այսպէս իրենց կը թըշնամացընեն դամէնքը: Բայց եթէ այս ենթադրութիւնն ճշմարիտ է Գաղղիոյ, Միացեալ Նահանգաց եւ մի քանի ուրիշ աշխարհաց մէջ, սակայն կան աշխարհներ ալ մասնաւոր Արեւելիներէն եւ Պրագլիէի մէջ, յորս իտալացիքն ոչ է որի գործաւոր, այլ ճարտարագործ, եւ այնչափ յաջողութիւն գտած է հոն՝ որ սպանիական կամ ըւստրոսիական Ամերիկան գրեթէ փոխուելու վրայ է յիտալական Ամերիկա: Երեք միլիոն իտալացիք հիմա հաստատուած են Փլաշայի եղերքը, Պրագլիէի անտառաց մէջ, ի Պուէնոս Այրոս, Սան Փաւլոյ եւ զառնալու ամենեւին միտք չունին: Ասոնցմէ շատերն, նախ ձեռագէտք եւ այլք, որք կ'աշխատեն իրենց տերանց քով, հիմա իրենք եղած են երկրատէրք, տնկողք, վաճառականք, զբոսափութք, ճարտարագետք եւ Անգլիացաց ի թրանսփառ կառարած դերը կը կատարեն հոս:

ԲԱՆԱՍԵՐ. — Նոսմոնայ ցամախաւ. կամ համդէս. Գիմն է 20 ֆր. — Հասցէ՝ M. BASMADJIAN. (112. B-d. Rochecouart)

PARIS

ԲԻԻՐԱԿՆ. — Կը հրատարակէ բանասիրական, տեղագրական, ազգագրական յօդուածներ: Խմբ. Մ. Դաշթեան. — Գիմն է 12 ֆր.:

Հասցէ Direction du «Puragh» Bahtché kapou kazasker han N. 16 CONSTANTINOPLE.

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՄԻՍ

15 ՓԵՏՐՈՒԱՐ

ԱՆԳՂԻԱ

Անգլիոյ Գլխոյն պատերազմն Պոնթերոսն հետ օրըստօրէ լաւը երեւոյթ ստացաւ: Վարէն, Պելլէրի, Քլէրի զօրապետք համաձայն կը պատերազմին: Եւստուարին վերջերք քիչ շատ յոյս առն Անգլիացիք երբ Սփինոս Քօփի տէրեց Վարէն, եւ Վուսկէյա Պօէր զօրավարն ծանր կերպով վիրաւորուեցաւ: Բայց այդ յոյսն ու ուրախութիւն շատ չտեսցաւ. — Վարէն քաշուեցաւ տիրած տեղերէն: — Վամպէրլէյն ինքզինքը սկսաւ պաշտպանել խօսարարին մէջ, որ լուրջ կերպով կը խորհի Լորտերու Ժողովն բարեփոխել իրենց ներկայ վիճակն: Այսու հանգիւծ, Անգլիա Սփինիոյ մէջ ընկճուած եւ լքեալ զրից մէջ է, եւ կ'ուզէ հոն 200,000 զինուորաց բանակ մը կազմել: Տեսնենք բաղդը որ կողման պիտի նպաստէ:

ԳԱՂԼԻԱ

Գաղղիոյ ներքին վիճակն ըստ վարչութեան՝ յետին աստիճանի աղէտալի կընայ համարուի: — Վերջերս կրօնաւորաց կարգի (Assomptioniste) մը բարձումը վճեց, եւ Ժողովուրդը ու կղերը յուզեց այս դատարկիքն: — Յուշահանդիսին գործն ալ յոյժ ձախարդ կ'երթայ. նաւրակառոյց չէինքն մեծ մասն կործանեցաւ, եւ այս պատճառաւ պիտի յետաձգուի բացումը: Անգլիոյ պատերազմն Սփինիոյ մէջ եթէ զեռշարունակուի, մեծ վնաս պիտի հասնի դադարեալան ցուցահանդիսին: — Վաւտէք Ռուսոյ ճառախօսութեան մը մէջ ծանոյց՝ թէ արդի վարչութիւնն ի հարկէ պիտի պաշտպանէ զատարապետութիւնն: Եւ վերոյշեալ կրօնաւորական կարգին բարձման առթիւ ալ նոյն վաւտէք Ռիշար Ժիրանուարին հետ թղթակցեցաւ. — այդ՝ ծանր խնդրոյ կերպարանք առաւ:

ԱՅԼԵԻԱՅԼ ՏԵՐՈՒԹԻՒՆՔ

ԱՍՍՏՐԻՈՆ Եւ ՀՈՒՆԳԱՐԻՈՆ պաշտօնարարին մէջ խնդիրներ յուզուեցան տէրութեան հասարակաց ծախուց համար. — Կայսեր առջեւ ալ Քլարի կոմսն եւ այլ պաշտօնեայք խորհուրդ

ըրին: Թուէր արդէն թէ Վերդէք պիտի յա-
ջորդէր Քլարիին: — Պատերազմի պաշտօնեայն
ծանոյց որ այլ եւս չկայ այն առաջին հարկն՝
երբ ՏՈ միջին ֆէրին խնդրէր էր, բայց չի
կրնար ալ ինքն ապահովընել՝ թէ ապագային
մէջ կորուստ պիտի չըլլայ այդ փոխառու-
թիւնն: Եւրոպեայէն համար: Տէ Վերդէք հրա-
ժարական տուաւ: Իսկ կայսրն Փր. Յովսէփ
յանձնեց ֆէրապէրին նոր կազմել ժողովը իրեն
նախագահութեամբն: — ՌԱՌՍԻԱՅ ԺԷՂ Տփղի-
սին կողմերն ահաւոր երկրաշարժն տանէն
աւելի հայ գիւղեր կործանեց, և դեռ եւս ու-
րիշ կողմեր կը շարունակուի շարժն, և զրեթէ
6000 հոգի փլատակաց տակ թաղուեցան: Չարն
ու տէրութիւնն շատ մարդասէր կերպով փու-
թացին նպատեւու արկածելոց, մանաւանդ՝
որ խոր և սաստիկ ձմեռն սաստկացուցած էր
Խուսառնեան թշուառութիւնը: Հայք եւս մե-
ծապէս նպատեցին արկածելոց՝ այլ և այլ տե-
ղեր հանգանակութիւններ ընելով: — ՎԵՆԷ-
ՐԱԿԱՅ ԺԷՂ ապստամբաց զուլան Հէրնան-
տէզ սատակի կերպով հարուածուեցաւ, և տե-
ւութեան բանակն տիրեց Մաքարայիս քաղ-
քին: — ՓՈԼՊՈԿԵՆՆ կղզիներուն մէջ կատա-
րեալ խաղաղութիւն չկայ Ամերիկացւոց հա-
մար, որոց զօրավարներէն մին ալ՝ Լաւրեն,
պատերազմի մէջ սպանուեցաւ: — Նոյն շփու-
թութիւնն կը տիրէ Մամայի կղզիներուն մէջ
ալ, վասն զի բնակաց ամանք՝ Մալէթոսայի,
այլք՝ Մաթասֆայի կողմնակիցք են: — ՄԻԱ-
ՅԵԱՆ ՆԱՀԱՆԳԱՅ Բղեւշխն ի Փրեթորիա, Նա-

փուլէն ուղղակի ի Փարիզ անցաւ: ոչ մէկու
հետ տեսութիւն ըրաւ: Վըսուի թէ Փրեւհերէն
Թուղթ մ'ունէր առ Մաք ֆինլէյ նախագահն,
իբրեւ թէ Փրեւհեր Կը յորդորէ զվերջինս միջ-
նորդութիւն մ'ընելու ի մէջ Անգղոյ և Պոթեր-
ներու: — ՌՏԱԽՈՅ և ՄԻԱՅԵԱՆ ՆԱՀԱՆԳԱՅ մէջ
վաճառականական գաշինքն հաստատուեցաւ:
Փաւլուչի մարքէզ քարտուղարն ի Փարիզ
խաղական զեպանին՝ կոչուեցաւ ի Հռովմ:
— Մարիթին գնաց Նափոլիէն ի Մասսաւա:
— ԳԵՐՄԱՆԻԱ կը զբաղի Ձիւստտանի և Իւր
նաւային զօրութեան անման խնդիրներով: —
վերջին խնդիրն ընդունեցէր եղաւ: և որոշուե-
ցաւ որ մինչեւ 1916 կամաց կամաց անցընեն
նաւերը, տարեկան ծախքը 11 միլիոն մարք
աւելցընելով: — և առանց հարկերը և մարքե-
րը աւելցընելու՝ փոխառութեամբ պիտի փա-
կեն այս յաւելումը:

— — — — —

Ն Ա Մ Ա Ն Ա Ն Ի

ՌՈՍՏՈՎ. — Մ. ԹԻՄԻՏ. — Ընդունած ենք Ձեր
ամօժ ծամակցներն, և յամենարարութիւնք կա-
ռարութեան են:
ՂԱՐԱՔԱՂ. — ՀՈԳ. ԴՊՐՈՑ. — Ընդունած ենք լրագ-
րագիրն. Ողոյն հասցեով կ'ընդունիր:
ԱԼԵՔՍԱՆԴՐԻՍ. — Տ. ԿԱՄՍ. — Ձեզ շնորհակալութիւն
և յարգամբ, իսկ Ձեր յիշած այն ամօժնոց
բանագումարն զարմանք միայն կը յայտ-
նենք. O tempora! o mores!

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Բ Ա Ն Ա Մ Ի Ր Ա Կ Ա Ն Գ

ՍԱՐԵԱՆ, Հ. Ս. — Ակմարի մը՝ Ս. Դրեգոր Լու-
ստորչէն առաջ՝ Հայոց քրիստոնէական
հաստոց վիճակին վրայ. 97
ԵՐՄՄ. Հ. Ս. — Համք և իրիցն ստուգարա-
նութիւնը 108
ԷՓՐԻԿԵԱՆ, Հ. Ս. — Աշտիշտա 104
ԵՆԳԵՐԵԱՆ, Հ. Յ. — Փառք ի բարձունս երբք. 109
ԶՐԱՔԵԱՆ, Հ. Զ. — Գիրք մնացորդաց ըստ
ննագոյն հայ թարգմանութեանց . . . 117

ԱՐԴԻ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

LEON DAVID. — Էտիպր Ժանիթ 122
ՂԱԶԻԿԵԱՆ Հ. Ա. — Միւթթար 127

ԵՐԵՄ. Հ. Ս. — Վ. Հ. Արքեպիսկոպ Վ. Գուր-
գինիան 120
Գիւղեցիագիտութիւն 131
ԳՐԱԽՈՍԱԿԱՆ ՊԵՏԱՐԻԿ. — ՌՈՒՍԵԱՆ, Հ. .
Վ. — Ազգագրական համագէտ 132
ԵՐԵՄ. Հ. Ս. — Հաճախ Հաճախեց - Բիր-
ակն. — Մտտիս. — Բիրագիտիւն. — Մշակ .
— Նորգար 137
ԵՐԵՄ. Հ. Ս. — Արժագանդ 140

Ն ՈՐ Կ Ե Ա Ն Գ

Եւրոպական մամուլ 142
Քաղաքական ամիս 143
Նամակամբ 144

